

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Typ posudku: *oponent*

Autorka práce: Eliška Peřinová

Název práce: Poldi Kladno očima kolektivní paměti

Vedoucí práce: Mgr. Barbora Spalová, Ph.D.

Oponent: doc. Jakub Grygar, Ph.D.

Navržené hodnocení: D - E

Zdůvodnění Vašeho hodnocení práce (zejména výhrad a kritických připomínek) rozepište podle níže uvedených kritérií.

1. Je cíl práce (výzkumná otázka) jasně formulován a odpovídají mu závěry? Je práce vhodně strukturována?

Cíl práce je formulován na s. 1. Autorka chce zjistit, "jaký je obraz Poldi Kladno v paměti současných obyvatel města a jak občané Kladna ve vztahu k Poldi hodnotí porevoluční vývoj, který znamenal konec tohoto podniku". Druhotným cílem práce pak je vytvořit takový výstup z jejího výzkumu, který by představil "možnosti a přání" obyvatel Kladna ve vztahu k budoucnosti areálu bývalé Poldi Kladno.

Podrobněji jsou pak výzkumné otázky formulovány na s. 31:

1. Jakým způsobem obyvatelé Kladna vzpomínají na předrevoluční éru, tedy období největšího rozkvětu Poldi Kladno? Jaké aspekty spojené s fungováním tohoto průmyslového komplexu jsou v kladenské kolektivní paměti hodnoceny pozitivně a které naopak negativně?
2. Jakým způsobem obyvatelé Kladna vnímají z hlediska Poldi vývoj, který následoval po Sametové revoluci?
3. Jaké by si obyvatelé Kladna představovali vhodné využití pro dnes chátrající průmyslový areál?

Každá ze tří výzkumných otázek se ptá na něco jiného. Nejde pouze o mapování obrazů, asociací, představ a vjemů na ose minulost - budoucnost, jak píše autorka. První otázka nezkoumá paměť, ale ptá se na *hodnocení* Poldi Kladno (částečně také areálu, ale především podniku) za socialismu. V dnešní době jde tak především o otázku na hodnocení každodennosti (?) za minulého režimu. Druhá otázka také nevede k výzkumu paměti, ale ptá se na hodnocení privatizace podniku Poldi Kladno během postsocialistické transformace. Třetí otázka pak nezkoumá paměť ani hodnocení fungování podniku a současného politického řádu, ale vztahuje se k představám o využití areálu bývalé Poldovky.

Z formulace výzkumných otázek tak není zřejmé, jak na základě jejich zodpovězení může autorka formulovat teze o kolektivní paměti obyvatel Kladna.

V Závěru práce chybí jasně formulované odpovědi na zvolené výzkumné otázky. Je to škoda, protože odpovědi nejsou jednoznačně formulovány ani na jiných místech textu (zejména odpověď na otázku č. 3).

2. *Opírá se autor/ka o dostatek literatury relevantní tématu práce? Využívá i cizojazyčné texty?*

Autorka pracuje s dobrým výběrem odporné literatury. Škoda jen, že v textech pokrývajících oblast studia kolektivní paměti chybí novější práce, které by se zaměřovaly na pluralitu různých soupeřících pamětí. Eliška Peřinová tak v analytických částech textu vychází pouze z Halbwachsova konceptu kolektivní paměti, který jí i přes snahu identifikovat různé paměťové skupiny (viz níže) brání v zajímavější interpretaci obsahů zaznamenaných výpovědí.

3. *Jaká je kvalita použitých dat nebo zdrojů (včetně jejich výběru, sběru a popisu) a metod jejich analýzy?*

S. 31: " Coby cílovou skupinu respondentů jsem si v širším měřítku definovala coby množinu lidí, kteří mají k Poldi Kladno určitý paměťový vztah." Nejsem si úplně jist, co autorka myslí pojmem "paměťový vztah", ale domnívám se, že vzhledem k předrevolučnímu významu Poldovky si o ní něco myslí naprostá většina občanů ČR, kteří byli počátkem 90. let v dospělém věku.

Autorka provádí výběr účastníků výzkumu z předem identifikovaných sedmi "paměťových skupin":

1. bývalí zaměstnanci a jejich příbuzní;
2. dotčení obyvatelé (Kladna);
3. lokální politická scéna;
4. soukromé firmy;
5. občanské iniciativy;
6. milovníci historie;
7. alternativní paměťové skupiny (lovci pokémonů, fotografové, urbexeři...).

Je sice zřejmé, že reprezentanti každé skupiny se mohou k areálu Poldovky vztahovat odlišně, ale v textu není vysvětleno, proč by mělo jít o nositele odlišných pamětí.

Eliška Peřinová svá data vytvářela prostřednictvím mixu různých metod, od ankety provedené mezi členy vybraných facebookových skupin zajímajících se o historii Kladna a život na Kladně. Autorka sice rozumí tomu, že nejde o reprezentativní šetření, ale přesto anketě rozumí jako screeningu "cílové populace", patrně všech obyvatel Kladna, jak lze usuzovat z názvu práce a formulace výzkumných otázek (s. 34).

Následně autorka provedla s třinácti vybranými účastníky ankety dvanáct hloubkových výzkumných rozhovorů doprovázených fotoelicítací.

4. *Jaká je kvalita argumentů, o něž autor/ka opírá závěry, k nimž dospěl/a?*

V teoretické části práce jsou v celku podrobně diskutovány koncepty veřejného prostoru, paměti a brownfieldu, které nejsou usouvztažněny jak mezi sebou navzájem (jako teoretické koncepty), ani v následující analýze vytvořených dat. Ve výsledku působí teoretická část poměrně torzovitě a má charakter podrobnější rešerše (dobře) zvolené literatury.

Samotná analýza a především následná interpretace vytvořených dat je poměrně intuitivní, vztažená k předem stanoveným "paměťovým skupinám". Proč jsou tyto skupiny "paměťové", zůstává nevyjasněno. Ostatně, v neprospěch tohoto členění mluví po mém soudu i skutečnost, že jednotliví účastníci výzkumu podle autorky patří do různých paměťových skupin.

5. Jsou v práci autorova/autorčina tvrzení a zjištění jasně odlišena od tvrzení a zjištění převzatých?

Ano.

6. Jaká je úroveň odkazového aparátu, jazyka a dalších formálních náležitostí?

Formální náležitosti práce mají standardní úroveň.

7. Jiné přednosti a/nebo nedostatky, které neodpovídají výše uvedeným kritériím (jsou-li jaké).

8. Náměty na diskuzi při obhajobě práce.

Zodpovězte prosím výzkumné otázky vaší práce:

1. Jakým způsobem obyvatelé Kladna vzpomínají na předrevoluční éru, tedy období největšího rozkvětu Poldi Kladno? Jaké aspekty spojené s fungováním tohoto průmyslového komplexu jsou v kladenské kolektivní paměti hodnoceny pozitivně a které naopak negativně?
2. Jakým způsobem obyvatelé Kladna vnímají z hlediska Poldi vývoj, který následoval po Sametové revoluci?
3. Jaké by si obyvatelé Kladna představovali vhodné využití pro dnes chátrající průmyslový areál?

Celkové hodnocení práce: Elišce Peřinové se povedl napsat velmi čtivý text, ve kterém usiluje o propojení témat kolektivní paměti a veřejného prostoru. Autorka pracuje se solidním teoretickým aparátem, získané znalosti však v práci nepropojuje do jednoho konzistentního celku. Metodologicky je práce odvedena na dobré úrovni, avšak zvolené způsoby vytváření dat jsou jen v malé míře schopny přinést odpověď na výzkumné otázky.

Celkově navrhuji ohodnotit práci stupněm **D - E**.

Datum: 30. srpna 2022

Podpis:

Jakub Grygar